

Truhlu s telesnými pozostatkami pápeža Jána Pavla II. na jeho májové blahorečenie vyberú z krypty

Truhlu s telesnými pozostatkami pápeža Jána Pavla II. na jeho májové blahorečenie vyberú z krypty pod Bazilikou svätého Petra. Veriaci sa pri nej budú môcť modliť. Na ceremónii sa očakáva vyše milióna ľudí. **TA3, 18.2.2011**

Kuba má prepustiť disidentov

Kubánska vláda vraj počas nasledujúcich dní prepustí sedem ďalších politických väzňov. Šesť z nich odcestuje do exilu v Španielsku, jeden vyhostenie odmietol. Oznámla to tamojšia katolícka cirkev. **(čtk), Pravda 21.2.2011**

Bratislavčania pomohli

Aj 9 mesiacov po povodniach majú obyvatelia obce Bukovce pri Stropkove valiacu sa vodu v živej pamäti. A to aj vďaka ruinám mosta, ktorý vzala voda. Od zvyšku sveta zostali vtedy odrezané desiatky ľudí.

Na miesto jedného majú teraz v Bukovciach mosty hneď dva. No obidva provizórne a dočasné.

Jaroslav Palička, starosta Bukoviec: „Tento most je zmontovaný a musíme zaňho platiť mesačne, ten druhý sme dostali darom od ministerstva obrany a snažíme sa získať finančné prostriedky na výstavu nového mosta.“

Redaktor: „Výrazná pomoc prišla z hlavného mesta. Finančnú zbierku na nový most pre Bukovce zorganizovala bratislavská rímskokatolícka arcidiecéza.“

Jozef Haľko, hovorca bratislavskej arcidiecézy: „Od vzniku bratislavskej arcidiecézy je tradičné, organizovať takzvanú svätomartinskú zbierku inšpirovanú príkladom svätého Martina, ktorý svoj plášť rozdelil s tým, ktorý bol chudobný.“

Redaktor: „Tentoraz voľba padla na Bukovce a konkrétny most. Veriaci v hlavnom meste a okolí vyzbierali 84.000 eur. Čakali ste takú sumu?“

Jaroslav Palička, starosta Bukoviec: „Nečakali sme a boli sme veľmi prekvapení.“

Obyvatel' obce: „No dobrá akcia, dobrá vec a zbytok dačo pozháňa starosta a dačo keď bude treba brigádnička.“

Redaktor: „Tomu, že obci s prevažne rusínskym obyvateľstvom pomohli veriaci z hlavného mesta, sa miestni vôbec nečudujú.“

Obyvatel' obce: „Keby každý jeden východniar Rusín zapnul svetlo v Bratislave. Tak možno jeden štvrtka by bola osvetlená.“

Redaktor: „Na náhradu škôd po povodniach Bukovciam prispela aj vláda, no iba 30%. Opraviť pritom musia lávku i multifunkčné ihrisko. Nový most by chceli postaviť ešte v tomto roku. No peňazi ešte dostatok nemajú.“

Jaroslav Palička, starosta Bukoviec: „Na výstavbu mostu zatiaľ máme okolo 5 a pol milióna a podľa rozpočtov most by mal stáť 8 miliónov. Čiže potrebujeme približne 3 milióny korún.“

Redaktor: „Starosta Bukoviec verí, že zvyšné peniaze sa im podarí získať. Aby tak mohli naplniť prísľub, ktorý dali bratislavskému arcibiskupovi, že nový most ponesie meno svätého Martina.“

Pavol Sivák, TV Markíza, 18.2.2011

Obnova katedrály už stála milión

Jedinečná a úchvatná! Tak hodnotia historici a umelci Katedrálu sv. Emmeráma, ktorá je najvzácnejšou časťou Nitrianskeho hradu. Unikátny chrám pozostáva vlastne z troch kostolov. Už päť rokov financuje cirkev rekonštrukciu katedrály, doteraz stála vyše milióna eur. Katedrála je najstarším diecéznym chrámom na Slovensku. Vypína sa na 60-metrovom hradnom kopci. Pozostáva až z troch kostolov. Najstarší, románsky, je z prelomu 11. a 12. storočia. Horný kostol začali stavať v 14. storočí. Práve pod ním sú aj krypty, kde sú uložené pozostatky biskupov. Najmladšia časť, Dolný kostol, sa datuje do 17. storočia. „Katedrála je jedinečný sakrálno-historický skvost. Za päť rokov investovalo nitrianske biskupstvo do opráv hradu vyše milióna eur,“ povedal nitriansky biskup Viliam Judák.

Tajomstvá vydáva postupne

Vzácná stavba stále pred nami ukrýva mnoho tajomstiev. Archeológovia v nej pri výskumoch našli pod podlahou vyše 20 hrobov. V jednom z nich bolo teličko novorodenca, čo historikov poriadne prekvapilo. Pravdepodobne sa tu nachádza aj hrob patróna Nitry, sv. Svorada. V priestoroch katedrály sa ešte stále pracuje. V niektorých častiach kostola stojí lešenie a reštaurátori tu majú plné ruky práce na minimálne najbližšie mesiace. **DANIELA STAROVIČOVÁ**

Plus jeden deň, 21.2.2011

Biskup u primátora

Primátor Igor Choma sa prvý raz vo svojej funkcii stretol s biskupom Tomášom Galisom. Ako povedal, mesto nie je v takej finančnej kondícii, aby mohlo cirkvi pomôcť peniazmi, tak jej pomôže aspoň pri úradných vybavovačkách. Radnica sa bude podieľať aj na niektorých cirkevných akciách alebo na prípadnej návšteve pápeža. **jaP**

Plus jeden deň, 25.2.2011

Cítia farárky predsudky, že ich miesto patrí mužom?

Výhrady voči ženám obvykle nespočítajú v pohľadátku, ale v tom, že si založili rodinu a na cirkevný zbor majú menej času. Kým katolícka cirkev naďalej odoláva tlakom na vysväcovanie žien, slovenskí evanjelici si tento rok pripomenú už 60. výročie ordinácie prvej farárky Dariny Bancíkovej. Podľa tlačovej tajomníčky evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku Edity Škodovej dnes medzi 360 evanjelickými farármi pôsobi až 140 žien, ďalších 18 je na materskej alebo rodičovskej dovolenke.

Zatiaľ bez biskupa

Naši evanjelici síce patria k prvým cirkvám v Európe, ktoré ordináciu žien umožnili, oproti USA však majú až storočný sklz - prvú ženu tam za kňaza ordinovali v roku 1853 v rámci kongregacionalistickej cirkvi. Platí tiež, že kým luteránske cirkvi v USA a vo viacerých európskych krajinách umožnili ženám zastávať už aj posty biskupov, na Slovensku sa to zatiaľ nepodarilo. Ani na Západe však ženy na postoch duchovných nie sú samozrejmosťou, stačí si spomenúť na nedávny rozruch v Nemecku, spôsobený ordináciou prvej židovskej rabínky od čias holokaustu Aliny Treigerovej. O tom, či evanjelické farárky pociťujú predsudky typu „kázat' by mali iba muži,“ sme hovorili s viacerými z nich, pričom každá reprezentuje iný región - Oravu, východ, dolniaky a českú Prahu.

Rodina ako problém?

Isté stereotypy v rozhovore pre SME naznačila evanjelická farárka Anna Polcková. Na otázku, či to majú farárky ťažšie, odpovedala, že muž-farára ľudia chápu prirodzenejšie ako autoritu. „Na začiatku sa mi stávalo, že keď som mala pochovávať a rodina bola prevažne katolícka, povedali mi, nech sa nehnevám, ale oni potrebujú muža-farára.“ Zborová farárka v Istebnom Alena Ďurčíková priznáva, že v rámci vysokej školy vnímala aj ľudí, ktorí na ňu pozerali čudne, problém však nebol v pohľadátku. „Skôr v tom, že si môžeme založiť rodinu. Niektorí muži to brali tak, že poctivo sa venovať cirkevnému zboru dokáže len slobodná žena, a nie tá, ktorá sa stará aj o domácnosť. Stačí, aby mi ochoreli deti, neprídem na nejakú akciu, a už môže mať ktosi pocit, že veriacich zanedbávam.“ Ďurčíková, ktorá je v Istebnom ôsmy rok, sa nikdy nestretla s výhra-

dami typu „žena nesmie kázat' Božie slovo“. S veriacimi si na seba zvykli, problémy nie sú. „Existujú aj zbory, kde sú voči farárkam výhrady, ale to je o jednotlivcoch. Ľudia zväčša neriešia, či je tam muž, alebo žena, problémom je skôr nerešpektovanie autorít ako takých. Kedysi boli richtár, učiteľ a farár váženými osobami, a ako je to dnes.“

Priekopníčka Bancíková

Zborová farárka Elena Ružeková slúži v Dunajskej Lužnej viac ako 30 rokov, teológiu študovala v časoch normalizácie. Za veľa ďakuje prvej evanjelickej farárke (od roku 1951) na Slovensku Darine Bancíkovej. „V roku 1981 si všetky vtedajšie kolegyně zavolať na stretnutie, v celej cirkvi nás bolo možno 25. Chcela nám odovzdať skúsenosti. Mala aké, veď prakticky najmä ona vyšliapala cestu ostatným farárkam. Pomohla jej aj kolegyně a poetka Zlatka Oravcová, tiež ordinovaná v 50. rokoch, teda medzi prvými. Podľa Ružekovej sa Bancíková na začiatku potýkala s predsudkami. „Vravela nám, že na fakulte stretla tých, čo ju vnímali pozitívne, ale aj odporcov. Polovica študentov z jej ročníka sa dokonca dala ordinovať samostatne, teda bez ženy. Zrejme aj to bol dôvod, prečo sa nikdy nevydala. Niektorí si totiž mysleli, že na fakultu prišla len preto, aby si vzala farára.“ Samotná Ružeková má zo školy prevažne pozitívne skúsenosti. „V ročníku sme boli dvaja, na celej fakulte študovalo spolu 28 ľudí. Spomínam si však na študentov z Juhoslávie, tí boli iní. Isté ponižovanie považovali za normu, prišli totiž z krajiny so silným vplyvom pravoslávia, z čoho vyplýval aj ich postoj k ženám. Dokázala som sa nad to povzniesť.“ Farárka vraví, že isté obavy mali len jej rodičia, čo súviselo s otázkou, ako ju cirkevný zbor prijme do praktickej služby. „Vtedy totiž neboli výnimkou hlasy typu - my chceme muža, nie ženu, navyše táto nosí okuliare, budeme sa o ňu musieť starať a podobne.“ Dodáva, že odvtedy sa s predsudkami nestretáva, hoci pôsobila aj v oblastiach, kde prevládalo patriarchálne zmýšľanie. Istý problém však na začiatku praxe predsa len vnímala. „Proti farárkam sa nestavali ani tak naši oltárni bratia, ako skôr ich manželky. Akoby žiarlili, boli presvedčené, že ich manželia to v zbere zvládajú lepšie. My farárky to pritom máme iste ťažšie než naši ženatí kolegovia.

Oni majú doma upratané, navarené, domácnosť spočíva najmä na pleciah ich manželiek, my si všetko musíme spraviť sami. Nabok totiž nemôžeme odsunúť ani cirkevný zbor, ani rodinu. Keď už mám svoju vlastnú, so zodpovednosťou chcem vychovávať aj svoje deti a milovať svojho manžela. Pri práci v zbere sú mi totiž veľkou oporou,“ vysvetľuje Ružeková.

Zvyknutí na slobodných

Svoje skúsenosti má aj istá zborová farárka z východu Slovenska. Najskôr nám ich ochotne porozprávala, tesne pred odoslaním článku do tlače však požiadala, aby sme nezverejnili jej meno ani pôsobisko. Na fakulte predsudky nevnímala. „Problémy prišli neskôr, súviseli so založením rodiny. Slobodná žena má viac času, keď však pribudnú manžel a deti, isté aktivity musí obmedziť. Cítila som, že niektorým založenie mojej rodiny prekážalo.“ Dôvod vidí aj v tom, že v jej dedine dlhé roky slúžili slobodní duchovní. „Ľudia si na takých zvykli, zrazu som prišla ja a na fare nás bolo aj s deťmi plno. Veľké problémy však nemáme, navyše takéto veci neberiem osobne.“

Sukňa alebo nohavice?

Jana Gregerová je poverenou farárkou v slovenskom zbere ECAV v Prahe. „Pochádzam z cirkevného zboru, kde bola a dodnes je farárkou žena. Preto mi to ani neprišlo ako nezvyčajné povolanie.“ Na fakulte téma žien-farárov nebola horúca, „kritické názory časti spolužiakov či vyučujúcich som brala ako ich osobné postoje a predsudky. Koniec koncov, dodnes v lekárskech kruhoch nájdete názory, že ženy by nemali byť ani lekárkami,“ vysvetľuje Gregerová. S predsudkami má skúsenosť aj v praxi. „Stretávam sa s nimi dodnes, dokonca aj zo strany ľudí, mužov a žien, ktorých dcéry sú samostatné, nezávislé a vysokoškolsky vzdelané. Nevidím v tom však logiku a zväčša ani teologické dôvody. Sama nosím nohavice častejšie než sukňu. Možno si však niektorí myslia, že ženy nevedia buchnúť do stola a z toho vyplývajú aj ich výhrady,“ dodáva Gregerová.

Predsudky ako tradícia

Psychológ a religionista Richard Gróf vysvetľuje, že predsudky k ženám ako autoritám pochádzajú z našej kultúrnej tradície, keď rozhodovanie o dôležitých veciach zvyklo byť výsa-

dou mužov. „Veriaci majú všeobecne väčší príklon k tradičným hodnotám a názorom, čo sa môže odrážať aj na vnímaní žien. Veľa tiež robí samotná tradícia konkrétneho náboženstva a to, s akými náboženskými autoritami sa veriaci majú alebo mali možnosť identifikovať. Podľa Grófa v Biblii prevládajú mužskí hrdinovia, pričom pri cirkvách, ktoré z nej vychádzajú, je ženskosť často asociovaná s prvotným hriechom, keď Eva podľahla zvodom diabla. „Naopak, Boh je identifikovaný ako muž, otec a syn. Toto všetko môže napomáhať predsudkom voči ženám ako morálnym a duchovným autoritám a to aj u veriacych tých cirkví, ktoré ich pôsobenie formálne neobmedzujú.“

Karol Sudor, SME, 19.2.2011

Májová horúčka

Už od polovice januára majú mnohí Poliáci, a nielen tí veriaci, v kalendári červenou fixkou zakrúžkovaný prvý máj. A nie preto, že by sa chystali znova oslavovať sviatok práce. V prvý májovú nedeľu sa zraky našich severných susedov zamerajú do Ríma. Šesť rokov po smrti tu budú blahorečiť poľského pápeža Jána Pavla II. Je to posledný krok pred tým, ako prvého slovenského pápeža vyhlásia za svätého. Aj keď veľký deň príde až o viac ako dva mesiace, u našich severných susedov už teraz cítiť to, čo miestne médiá nazvali „horúčkou májovej noci“. Pripravujú sa oslavy, kníhkupectvá sú plné biografii pápeža. Ľudia plánujú cesty do Vatikánu. Očakáva sa, že do Ríma príde na blahorečenie dva milióny ľudí a niet pochýb, z ktorej krajiny dorazí najviac cudzincov. Kňazi hovoria, že len z Varšavy sa chystajú do Vatikánu desaťtisíce ľudí. Tí sa však budú musieť pripraviť, že počas blahorečenia im v Ríme vatikánska mena nevystačí. Miestne médiá už píšú, že ceny hotelov sa zvýšili dvoj- až štvornásobne. O lacných letenkách môžu menej majetní Poliáci len snívať. Tí, ktorým sa nepodarí byť pri historickej chvíli, si ju môžu užiť vo Varšave. V centre mesta chcú zavesiť plagát pápeža veľký viac ako tisíc štvorcových metrov, zložený z fotografií stoviek tisícok Poliakov. Chystajú sa omše, koncerty, v uliciach bude jazdiť aj papamobil. A tak sa Poliáci, čo výlet do Ríma nemajú, nevyhnú májovej horúčke ani doma.

Tomáš Vasilko, SME 24.2.2011

Pápež s hokejkou v ruke sa spil, Poliakov môže stáť paródia priveľa

Tvrdo zaplatiť za svoj vtip môže skupina mladíkov z juhopoľského mesta Jastrzembie-Zdrój, ktorá pred časom natočila krátky film, v ktorom si robí srandu z pápeža. Svoje dielko mladíci predviedli na internete. Polícia teraz vyšetroje, či sa stredoškóla nedopustili trestného činu. Za urážku náboženského cítenia v silne katolíckom Poľsku im hrozia až dva roky väzenia.

Vo filme malý kabriolet pomaly prechádza ulicami mesta, v ňom stojí mladík prezlečený za pápeža s hokejkou v ruke a zdraví ľudí. Okolo „papamobilu“ beží štvorica mladíkov v tmavých oblekoch s čiernymi okuliarmi na očiach, „pápežská ochranka“. Do toho znejú tóny organu. „Cieľom toho filmu nie je urážka kresťanskej viery ani samotného pápeža,“ tvrdí jeden z chlapcov, ktorý si zahral vo filme. O tom, že to myslí vážne, možno pochybovať: nasleduje záber štikútajúceho „pápeža“

s ľašou v ruke, opretého o dvere garáže.

Mladíci vo veku 17 až 18 rokov chodia na strednú školu Jána Pavla II. Za žartík ich vedenie školy potrestalo pokarhaním, možno im dajú aj zníženú známku zo správania, vyhodit' ich ale vraj neplánujú. Film natáčali v čase, keď mali sedieť v triede, podľa školského poriadku ich správanie poškodzuje dobré meno školy. „Študentom je to ľúto, ospravedlnili sa,“ povedala v televízii TVN24 riaditeľka školy. Podľa nej nemali predtým problémy so správaním.

Prípado vyšetroje aj polícia. Mladíci podľa nej mohli ohroziť cestnú premávku, pretože namiesto po chodníku bežali po vozovke. Policajti tiež zisťujú, či „herci“ nemajú na svedomí aj urážku náboženského cítenia. Súd by ich za to mohol potrestať pokutou alebo až dvojročným väzením. ČTK

Pravda, 22.2.2011

Popi v negližé

Svojrážna „ekologická inšpekcia“ odhalila severne od dediny Divnomorskoje v Krasnodarskom kraji takzvanú „daču patriarchu“. Oficiálne sa tento objekt volá „Duchovno-kultúrne centrum Moskovského patriarchátu Ruskej pravoslávnej cirkvi. Lenže s „duchovnom“ má málo spoločné.

Ekoaktivistov vydesilo, že rozsiahla stavba stojí v chránenom lese. Zrejme to v tomto prípade neprekáža - dodávateľom je totiž samotná Správa prezidentskej kancelárie.

Rezidencia pravoslávnych funkcionárov je od okolitého porastu oddelená trojmetrovou ohradou, ktorá sa začína pri hlavnej ceste a končí na brehu Čierneho mora. Duchovenstvo sa tak môže s pokojom producírovať na pláži v negližé, bez toho, aby pohoršovalo pravoslávne mravy. Okrem hlavnej budovy je za ohradou skrytý zrakom votrelcov aj hotel

pre obsluhujúci personál a niekoľko hospodárskych budov. Na stavbe pracujú gatarbeitri.

Práve oni museli najprv vyrúbať značnú plochu pôvodne zarastenú chránenou borovicou kálábrijskou. Okrem toho si cirkevní hodnostári nechali k svojmu sídlu „natiahnuť“ asfaltovaný chodník, ktorému padlo za obeť niekoľko desiatok sosien.

„Palác pre patriarchu“ je dôkazom toho, že nielen svetskí vodcovia túžia po prízemnej materiálnej rozkoši. Premiérovi Putinovi jeho voliči možno odpustia, že si tiež na brehu Čierneho mora nechal za peniaze zo štátnej pokladne postaviť zámok vhodný pre monarchu.

Duchovenstvo bude svoje ovečky len ťažko presvedčovať, že aj popi si chcú za pozemského života užiť prepych. Nemajú sa však čoho báť. Občania ich nevoľia. A čo na to hovorí Boh?

SME, 22.2.2011

V máji prídu sčítací komisári

Formuláre budú presnejšie ako pred 10 rokmi. Za sčítanie dá štát vyše 30 miliónov eur.

Údaje o obyvateľoch, domoch a bytoch sú podľa sociológov pre dobrú správu štátu nevyhnutné.

Pred desiatimi rokmi sa pri sčítaní obyvateľstva ukázalo niekoľko slabín formulára. Napríklad nezachytil presun obyvateľov z väčších miest do blízkych dedín. Ľudia totiž uvádzali iba trvalý pobyt, ktorý neodrážal, kde skutočne žijú. „Najmä v okolí väčších miest sa veľa ľudí vysťahovalo do dedín, no nechali si trvalý pobyt v meste. Starostovia pritom museli zabezpečovať služby pre omnoho viac ľudí, ako podľa sčítania mali,“ hovorí sociológ SAV Lubomír Falťan. Údaje zo sčítania považuje za dôležité pre ďalšie spravovanie krajiny. „Má to aj slabé stránky, ktoré musíme pri analýzach zohľadňovať.“ Problém s trvalým pobytom sa štatistickí snažia riešiť novou otázkou v sčítacom formulári o obvyklom bydlisku. Zistené údaje môžu spustiť diskusiu o zmene financovania samospráv, ktoré si podielové dane delia na hlavu. Problematickým okruhom ostáva národnosť. V roku 2001 sa prihlásilo necelých 90-tisíc Rómov, hoci podľa odhadov demografov ich žije na Slovensku okolo 440-tisíc.

Menšinová otázka

Od počtu ľudí hlásiacich sa k menšinám sa pritom odvíjajú aj ich práva. Menšinový jazyk môžu používať na úradoch iba v obciach, kde ich žije aspoň dvadsať percent. Od počtu závisí aj výška príspevku štátu na menšinovú kultúru. Most-Híd aj SMK už preto začali s mobilizovaním. Citlivou otázkou je aj náboženské vyznanie. V Česku sa šíria výzvy na hlásenie sa k fiktívnemu rytierskemu rádu Jedi z filmov o Hviezdných vojnách. U nás už na sociálnej sieti Facebook vznikla skupina „Nepodporím cirkev, či už verím, alebo nie“. Autori poukazujú na pastiersky list biskupov spred desiatich rokov, ktorí nabádali, aby sa ku katolíkom hlásili aj iba formálne pokrstení. Od počtu duší totiž závisí aj príspevok pre cirkvu. Zákon umožňuje tých, čo odmietnu sčítanie či uvedú nepravdivé údaje, pokutovať. „Neplánujeme to. Veríme, že ľudia si uvedomia význam udalosti,“ nádeja sa šéfka sekcie sociálnej štatistiky a demografie Štatistického úradu Ľudmila

Ivančíková. Formulár sa dá vyplniť aj elektronicky. V nepriehľadnej obálke občan dostane číslo a heslo, s ktorým sa prihlási do systému a vyplní sčítacie formuláre. Štatistický úrad potom sčítaciemu komisárovi oznámi, že dotýčaný už odpovedal elektronicky. Ani na internete nikde nebude občan zadávať meno a priezvisko.

Sčítací komisári

Sčítací komisári nám môžu zaklopať na dvere najskôr od 13. mája, svoju prácu musia ukončiť do 6. júna. Komisár sa musí preukázať poverením, ktoré mu vydá príslušný orgán štátnej správy. Jeho vzor zverejnia ešte pred sčítaním. Do domácnosti nesmie vstúpiť skôr, než ho sami vyzvete. Pýtať sa smie len na to, čo je obsahom sčítacích formulárov. Vzory formulárov sú už dlhšie na internetovej stránke Štatistického úradu. Pri pochybnostiach si totožnosť komisára môžete telefonicky overiť priamo v obci alebo na Štatistickom úrade. Úrad odporúča vyberať za komisárov ľudí, ktorí bývajú v obci alebo v okolí. Aby sa predišlo zneužívaniu osobných informácií podvodníkmi, viacerí starostovia zvažujú informovať obyvateľov aj v miestnom rozhlase. Zber údajov pri sčítaní obyvateľstva je pre štatistikov iba menšou časťou akcie. Na jej príprave pracujú od roku 2008 a analýzy údajov budú postupne zverejňovať až do roku 2014. Celé sčítanie bude stáť 30,6 milióna eur. Prvé údaje by mali oznámiť do septembra. V konečnom štádiu zverejnia podrobné údaje o vekovej, vzdelanostnej či kvalifikačnej štruktúre obyvateľstva každej obce. Starostom to môže pomôcť pri plánovaní rozvoja alebo podnikateľom pri hľadaní lokality na investovanie.

Zoznam otázok

A. Údaje o obyvateľoch

1. Miesto trvalého pobytu alebo obvyklého bydliska 2. Pohlavie 3. Dátum narodenia 4. Rodinný stav 5. Štát a miesto narodenia 6. Štátna príslušnosť 7. Predchádzajúce miesto pobytu, dátum a dôvod prisťahovania do súčasného miesta pobytu 8. Vzťahy medzi členmi domácnosti 9. Súčasná ekonomická aktivita 10. Zamestnanie 11. Postavenie v zamestnaní 12. Odvetvie ekonomickej činnosti 13. Miesto výkonu zamestnania 14. Najvyššie dosiahnuté vzdelanie 15. Študijný odbor 16. Miesto školy, vysokej školy alebo uni-

verzity 17. Spôsob dopravy do zamestnania, do školy 18. Počet živo narodených detí (iba ženy) 19. Rok uzavretia súčasného manželstva 20. Národnosť 21. Materinský jazyk 22. Najčastejšie používaný jazyk 23. Náboženské vyznanie 24. Počítačová znalosť Vyplňa každý člen domácnosti.

B. Údaje o bytoch

25. Forma vlastníctva bytu 26. Obývanosť bytu 27. Podlahová plocha bytu 28. Obytná plocha bytu 29. Počet obytných miestností v byte 30. Poloha bytu v dome 31. Zásobovanie vodou 32. Teplá voda 33. Záchod 34. Kúpeľňa 35. Typ kúrenia 36. Zdroje energie používané na vykurovanie 37. Klimatizácia 38. Kuchyňa 39. Pripojenie na telefón a internet 40. Výbavenosť domácnosti (mobilný telefón, osobný počítač, auto) Vyplňa jedna osoba za byt.

C. Údaje za domy

41. Typ domu 42. Obývanosť domu 43. Forma vlastníctva domu 44. Obdobie výstavby 45. Obdobie rekonštrukcie 46. Počet podlaží v dome 47. Počet bytov v dome 48. Materiál nosnej konštrukcie domu 49. Typ vodovodnej prípojky 50. Typ kanalizačného systému 51. Tepelná izolácia domu 52. Plynová prípojka Vyplňa jedna osoba za celý dom.

Michal Piško, SME 21.2.2011

Amen

Do riadnych problémov sa dostala skupinka chlapcov, ktorí nakrútili krátky film o pápežovi. Keďže študujú na strednej škole Jána Pavla II., majú k tejto tematike blízko.

Partia 17 a 18-ročných chlapcov sa nakrútila ako pobieha popri kabriolette napodobujúc pápežskú ochranu. Zrejme najväčšie emócie vyvolal chlapec, ktorý stál vo vnútri s hokejkou v ruke a napodobňoval gestá pápeža. Podľa chlapcov to bol len žart. Ich vtipkovanie však prešetruje polícia. Mladíci totiž porušili niekoľko dopravných predpisov a urazili hlavu katolíckej cirkvi. To, že chlapci skutočne toto video nemysleli ako urážku, svedčia aj tieto obrázky. Ak polícia zistí opak nehrozí im len znížená známka zo správania, ale až dva roky väzenia.

TVJOJ, 22.2.2011

Nitrianske biskupstvo je spokojné s návštevnosťou diecézneho múzea v Nitre

Nitrianske biskupstvo je spokojné s návštevnosťou diecézneho múzea v Nitre. Ročne ho navštívia tisícky návštevníkov zo Slovenska i zo zahraničia. Múzeum bolo otvorené v polovici roka 2007 a dnes patrí k obľúbeným miestam záujemcov o históriu Nitry a cirkvi na Slovensku.

Miroslav Lyko, redaktor Rádia Lumen: „A keďže diecézne múzeum v Nitre osvetľuje časť histórie, záujem verejnosti pozrieť si vystavené exponáty, bol od začiatku veľký. Riaditeľ múzea, Pavel Žebrák.“

Pavel Žebrák, riaditeľ diecézneho múzea v Nitre: „Ten prvý rok 2007, 2008 bol veľmi bohatý, asi sme boli úplne noví, tak nás navštívilo minimálne 15 tisíc ľudí, z toho veľká časť aj zo zahraničia. Rok 2009 bol o niečo slabší, no je to normálne, pretože Nitránci, ktorí chceli vidieť múzeum, tak to navštívili hneď v tom prvom roku 2007, 2008, ale teraz sa návštevnosť ustálila asi okolo 10 tisíc ľudí.“

Miroslav Lyko, redaktor Rádia Lumen: „Riaditeľa múzea i predstaviteľov Nitrianskeho biskupstva tento záujem teší. Najväčší nápor návštevníkov je v jarných a letných mesiacoch.“

Pavel Žebrák, riaditeľ diecézneho múzea v Nitre: „A čo je úplne najlepšie, z tých 10 tisíc ľudí a zhruba okolo 7, 8 tisíc Slovákov, takmer polovica návštevníkov sú študenti a školy. A nielen školy tu z nitrianskej oblasti, ale už nás navštevujú školy z celého celučického Slovenska.“

Miroslav Lyko, redaktor Rádia Lumen: „Zvedaví návštevníci si v diecéznom múzeu na Nitrianskom hrade prídu na svoje. Podľa slov riaditeľa Biskupského úradu Štefana Vala, veľmi zaujímavý je katedrálly poklad.“

Štefan Vala, riaditeľ Biskupského úradu v Nitre: „Pixely z čiernych tlačí, rôzne krížiky, či antické lampy s kresťanskými výzdobami, ktoré sa našli na našom území a konkrétne teda aj tu na Nitrianskom hrade.“

Miroslav Lyko, redaktor Rádia Lumen: „Múzeum je v zimnom období otvorené iba cez víkend od 10.00 do 16.00 hodiny.“

Miroslav Lyko
Rádio Lumen, 22.2.2011

Krstný otec svätej rodiny

Nie každý sa dokázal postarať o svoju rodinu ako Ján Figel'. Vždy, keď sa mu narodili deti, zaobstaral im v Bratislave byt za dve päťdesiat. Takúto rodinnú politiku dokázal vďaka Andrejovi Ďurkovskému, ktorý by radšej nešiel na nedeľnú omšu, akoby mal nechať deti z dobrých kresťanských rodín spávať v nejakom petržalskom podnájme alebo pod mostom. Škoda že neostal primátorom dlhšie. O 20 rokov by sme vďaka nemu mali vyriešenú bytovú otázku všetkých svätých.

Je chvályhodné, že teraz, keď sa Ján Figel' postaral o svojich, myslí aj na iné slovenské rodiny. Niekoľko týždňov sme ho nevideli v televízii. Už som sa zľakol, že nezvláda záujem médií o jeho rodinný život a nejaký zahraničný komunikátor mu za milión evro poradil. „Vieš čo, Janko, nechod na obraz, stiahni sa, pošli Hrušovského, toho nikto nepočúva. Keď sa situácia upokojí, prídeš s niečím, čím to všetko prekryjeme.“ A stalo sa.

KDH „uvažuje o ústavnom zákone na ochranu rodiny“. Podľa Figel'a žijeme v časoch, keď sa postavenie manželstva a rodiny relativizuje a „rodina je vo vážnom ohrození“. Kto by už len nesúhlasil. No a je jasné, že patriarchálny model vzťahov rodiny Ponura a pani Šeherezády, kde ženy bozkávajú mužom prstene, slovenskú rodinu nezachráni pred čoraz nezodpovednejšími slobodnými mamičkami a homosexuálnymi pármami.

Aby bolo totiž jasné, čo je definícia rodiny podľa kresťanských demokratov. Muž a žena žijúci spolu bez detí rodinou nie sú. Muž a žena žijúci spolu s deťmi no bez cirkevného požehnanie rodinou nie sú. Jedno dieťa alebo súrodenci žijúci bez rodičov, ktorí sa zabili na D1, pri výmene pneumatiky na neexistujúcom odstavnom pruhu - rodinou nie sú. Vdovec žijúci s deťmi po tom, čo mu zomrela manželka, kvôli nefun-

gujúcemu číslu 112 - už rodinou nie je tiež. Vdova, ktorej vysokoškolsky vzdelaný manžel odišiel v 1993. roku umývať riad do Británie a padol, opitý zo smútku za rodinou v Upone z mosta - tiež nie je rodinou. Nehovoriac o všetkých homosexuálnych pároch, ktoré by museli najskôr presvedčiť, že sú vôbec ľuďmi a nie utečencami zo Sodomy a Gomory.

KDH malo príležitosť ukázať, ako to s rodinnou politikou myslí už takmer štvrt' storočia. Jeho ministri sedeli vo vláдах, ktoré robili takú hospodársku politiku, že desaťtisíce otcov a matiek museli opustiť svoje domovy a odísť pracovať často v podmienkach za hranicou dôstojnosti do zahraničia. Majú v KDH zistené, aký dosah má „na harmonické rodinné prostredie“ fakt, keď rodičia vidia svoje deti jeden víkend každé dva mesiace? Vedia vysvetliť, prečo napríklad v Bratislave za ich úradovania nevzniklo žiadne verejné športovisko, kde by sa mohli chodiť rodiny „harmonizovať“? Alebo koľko nových bytov - nepočítam barabizne pri Dunaji, nových jaslí, škôlok, sme postavili? Ako sme štrukturovali naše hospodárstvo tak, aby mohli rodičia byť čo najviac so svojimi deťmi, keď sú malé a spoľahnúť sa na systém študijných štipendií a praxí, kvalitnej zdravotnej starostlivosti a vybavených knižníc?

KDH je po účasti v niekoľkých vláдах spolu s ostatnými politickými stranami spoluvinné za stav, v ktorom sú dnes slovenské rodiny. A preto Figel'ove slová o tom, že „tam, kde je priaznivé, priateľské prostredie pre rodinu, tam sa rodine darí,“ znejú rovnako desivo ako láska niektorých duchovných k maloletým chlapcom. Ako priznanie k modelu takej politiky, kde krstný otec zabezpečuje svoju Rodinu

Michal Havran, teológ, šéfredaktor Jetotak.sk
Pravda, 22.2.2011

Vandal vyčíňal v kostole

Michalovskí policajti obvinili zo zločinu poškodzovania cudzej veci Imricha (44) z Michaloviec. Ten ešte v stredu poškodil vchodové dvere a interiér jedného z miestnych kostolov. Kameňom rozbil sklenenú výplň dverí kostola a vošiel dnu, kde poškodil rôzne sakrálne predmety. Neušetřil štyri vázy, sochu, štyri sviečky, drevený podstavec, obraz a oltárny mikrofón. Michalovskej cirkvi spôsobil škodu za 690 eur. Obvinenému teraz hrozí troj- až osemročný trest.

Plus jeden deň 25.2.2011

Zisťovanie náboženského vyznania nie je samoučelné

Ludmila Ivančíková generálna riaditeľka sekcie sociálnych štatistík a demografie. Štatistický úrad SR

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov v máji 2011 je na Slovensku v súčasných podmienkach nenahraditeľným zdrojom údajov. Zisťovanie národnosti a náboženského vyznania pritom patrí k štandardným témam, ktoré sú zaujímavé z hľadiska porovnateľnosti metodiky so sčítaním pred desiatimi rokmi. Národnosť i náboženské vyznanie sú tzv. deklaratórnymi otázkami. Občania na ne odpovedajú slobodne, podľa vlastného presvedčenia a v súlade s Listinou základných práv a slobôd. V našich podmienkach majú obe výraznú politicko-kultúrnu váhu.

Rozhodne sám občan

V novodobých dejinách sa otázka o náboženskom vyznaní zaradila do sčítania obyvateľov opakovane po 40 rokoch - v roku 1991. Vtedajšie usmerenie nábádať občana, aby zapísal náboženské vyznanie, ku ktorému sa hlási, alebo, že je bez vyznania. V roku 2001 mala táto otázka štruktúru „Náboženské vyznanie/cirkev“. Ako odpoveď sa ponúkalo 15 predznačených registrovaných cirkví, možnosť „bez vyznania“ a „iné“. Podľa výsledkov zo sčítaní si najviac obyvateľov zapísalo rímsko-katolícke náboženstvo (60,4% v roku 1991 a 68,9% v roku 2001). Za pozornosť stojí vysoká miera nezaradených a neodpovedajúcich v roku 1991 (17,4%) oproti roku 2001 (3,3%). Vedci to vysvetľujú najmä špecifickou spoločenskou atmosférou. Možnosť bez vyznania uviedlo 9,8 percenta obyvateľov v roku 1991 a 13 percent pred desiatimi rokmi. V máji sa bude „náboženské vyznanie“ zisťovať v súlade so zákonom o sčítaní obyvateľov, domov a bytov z roku 2008. Náboženským vyznaním sa rozumie účasť na náboženskom živote niektorej cirkvi (náboženskej spoločnosti) alebo vzťah k nej. Odpoveď je na vlastnom rozhodnutí obyvateľa. Takáto definícia otázky umožňuje porovnanie zistených údajov s údajmi zo sčítania v roku 2001. U detí do 15 rokov sa náboženské vyznanie vyznačí podľa rozhodnutia rodičov, čo je v súlade s Dohovorom práv dieťaťa.

Národnostná skladba

V priebehu dejín a v závislosti od geografickej oblasti sa definícia národnosti menila. V Rakúsko-Uhorsku sa etnická skladba obyvateľstva zisťovala

pri cenzoch nepriamo. Pri sčítaní v roku 1920 sa prijala definícia, podľa ktorej sa národnosť chápe ako kmeňová príslušnosť, ktorej vonkajším znakom je zväčša materinský jazyk. Ak sa osoba nevedela rozhodnúť, prípadne nahlásila dve národnosti, národnosť sa zapisala podľa materinského jazyka. O desať rokov neskôr sa spätosť národnosti s materinským jazykom formulovala dôraznejšie. Demografi to však kritizovali a odporúčali, aby sa zisťovala národnosť i materinský jazyk, čo sa neskôr aj aplikovalo. K slovenskej národnosti sa v roku 1991 prihlásilo 85,7 a v roku 2001 85,8 percenta obyvateľstva. Ostatné sčítania potvrdzujú pokles počtu občanov, ktorí sa hlásia k maďarskej (v roku 1991 - 10,8%, 2011 9,7%) aj k českej národnosti. Naopak, nárast pri rómskej národnosti a počtu ľudí hlásiacich sa k inej národnosti. Posledná skupina môže byť z pohľadu aktuálnych údajov a fenoménu posilňovania migrácie v Európe pomerne zaujímavá aj v rámci tohtoročného sčítania. Pri sčítaní v roku 2011 sa národnosťou rozumie príslušnosť obyvateľa k národu alebo etnickej skupine. Štatistický úrad rešpektoval odporúčanie Rady vlády SR pre národnostné menšiny a etnické skupiny, aby sa na sčítacích formulároch uviedli menovite všetky národnostné menšiny na Slovensku. Okrem predznačených národností občan môže vyznačiť aj variant „iná“ a slovom národnosť zapísať. Na takto zapísané možnosti sa bude pri spracovaní údajov prihliadať. Národnosť detí do 15 rokov sa určí podľa národnosti rodičov.

Uplatnenie výsledkov

Štatistický úrad neuskutočňuje sčítanie pre svoje potreby. Výsledné údaje majú široké uplatnenie v oblasti konkrétnych politík a prognóz na všetkých úrovniach riadenia - Európskej únie, štátu, regiónu, mesta či obce. Samoučelné nie je ani zisťovanie náboženského vyznania a národnosti. Údaje o náboženskom vyznaní sú relevantným podkladom napríklad pri poskytovaní priamych dotácií štátu na platy duchovných, pri financovaní cirkevných škôl a pod. Rovnako sa dajú využiť v rámci verejných diskusií ako argumenty „za“ alebo „proti“ odluke cirkvi od štátu. Podobne cirkvi a náboženské spoločnosti na Slovensku získajú zo sčítania podrobné informácie o štruktúre svojich veriacich podľa veku, pohlavia,

územia, čo má význam z hľadiska ich právomocí a oprávnení. Údaje o národnosti priamo súvisia s možnosťou používať jazyk menšín vo verejnom styku a na označovanie obcí v jazyku menšín. Na počet príslušníkov národnostných menšín sa prihliada pri zriaďovaní a financovaní škôl s vyučovacím jazykom menšín a kultúrnych aktivít. Najmä v demografickej štatistike sú tieto údaje východiskom na zostavovanie bilancie pohybu obyvateľstva v období medzi cenami. Detailný pohľad na štruktúru a diferencie jednotlivých skupín obyvateľstva, aj z hľadiska ich národnosti a náboženského vyznania, je nevyhnutné poznať pre fungovanie spoločnosti a predpokladanie jej vývoja.

Údaje zo sčítania sú podkladom aj pri poskytovaní dotácií štátu na platy duchovných a pri financovaní cirkevných škôl.

Pravda 24.2.2011

Vtievavá otázka

Žijeme na začiatku desaťročia, čo znamená pre štáty, ktoré si to môžu dovoliť, že sa 21. mája 2011 uskutoční sčítanie obyvateľov, domov a bytov. Celkovo ide o 52 otázok týkajúcich sa od osobných údajov obyvateľov až po plynový prípojku k domu. V tejto súvislosti sa na Slovensku považuje otázka o náboženskom vyznaní ako samozrejmosť. Skutočnosť je však taká, že vo Francúzsku ju položili len raz, a to pri sčítaní v roku 1851, keď boli úrady súčasne zvedavé aj na telesné postihnutia a chronické choroby Francúzov. Druhýkrát si čosi podobné už nedovolili.

Ako to chápu v zahraničí

Ešte prísnejšie dodržiavajú odluku cirkvi od štátu a intímnosť viery v Boha Spojené štáty, kde sčítacie tlačivá nikdy nemali otázku o náboženstve a prípustné boli a dosiaľ sú iba otázky o etnickej príslušnosti. V 50. a 70. rokoch minulého storočia sa síce uvažovalo o užitočnosti informácií o náboženskej príslušnosti, ale požiadavka sa nepresadila. Odpovede sa totiž dajú získať aj iným spôsobom. Kongres vydal v roku 1976 zákon, ktorý zakazuje pri cenzu otázku týkajúcu sa vierovyznania. Americkí biskupi to akceptovali, slovenskí by iste protestovali. Pri sčítaniach ľudu vo Veľkej

Británii, Kanade, Nemecku, Česku a iste aj inde sa síce kladie otázka o náboženstve, ale odpoveď na ňu býva dobrovoľná - ako jediná zo sčítacieho tlačíva. Napríklad vo Švajčiarsku pri poslednom sčítaní na ňu aj neodpovedalo 4,33 percenta obyvateľov (11 % bolo bez vyznania, takže sa dosiahol bežný priemer okolo 15% ateistov). Smernice Európskej únie sa tejto citlivej otázke vyhýbajú a spomínajú náboženstvo len ako jeden z ukazovateľov etnickej príslušnosti. Neuvádzajú ho ako údaj, ktorý sa má pri cenze vo vyspelej modernej spoločnosti zisťovať. Celkom iná situácia vládne v Indii, ktorá má 1,2 miliardy obyvateľov. Pri sčítaní v roku 2001 sa zistilo, že sa tam používa 6 661 materinských rečí a existuje 2 800 náboženstiev. V tomto prípade majú všetky údaje celkom inú informačnú hodnotu, pretože úradom nahlásujú len okolo 60 percent narodení a úmrtí. Otázku týkajúcu sa náboženského vyznania považujem za vtieravú. Narušuje moje súkromie. Prinajmenšom si vyžaduje formálne uvedenie: „Ak dovoľíte.“ Odpoveď na ňu závisí podľa okolností - tentoraz by som sa rozhodol: Áno, rád poviem pri májovom sčítaní obyvateľov, že som bez náboženského vyznania, lebo aj na Slovensku existujú ostrovy spoločnosti bez náboženského vyznania.

Zriedakavá príležitosť

Koncom mája dostaneme zriedkavú príležitosť, keď má význam sa k tomu priznať a presvedčať aj priateľa, že nezáleží na tom, či bol kedysi pokrstený, ale na tom, ako teraz rozmýšľa v rozhodujúcich politických a spoločenských situáciách. Napríklad pri diskusiách o zmluvách s Vatikánom, o výhrade svedomia, o zákaze prerušenia tehotenstva, o využití kmeňových buniek na prípravu liečiv atď. Ako sa do sčítacieho tlačíva dostalo 16 kresťanských cirkví plus židia a Bahájske spoločenstvo? Ako možno päť a pol miliónu ľudí položiť otázku, či náhodou nie sú členmi Cirkvi čs. husitskej, episkopálnej cirkvi, alebo iného náboženského spoločenstva? Veď to robí z akcie cenzu paródiu! Premúdri Angličania tých 16 veľkých aj malých cirkví nahnali do jedného košiara kresťanov. Pritom definícia kategórie náboženstvo býva v jednotlivých štátoch taká rozdielna, že medzinárodné platné kritériá na jeho jednotné spracovanie nie sú možné.

Rastislav Škoda biológ, Pravda 24.2.2011

Celú svetonázorovú skupinu štát znevýhodňuje

Je dobré, že pri sčítaní obyvateľstva sa pridávajú nové otázky. Napríklad o tom, aký jazyk sa najčastejšie používa na verejnosti a aký v domácnosti, alebo sa zisťujú zručnosti ľudí pri práci s počítačom. Ale medzi 52 otázkami, na ktoré budeme musieť odpovedať, nájdeme niekoľko, ktoré vyvolávajú pochybnosť. Napríklad otázka číslo 23 o náboženskom vyznaní. Napriek tomu, že nie je zahnutá ako povinná či odvodená téma, ktorých zoznam sa nachádza v prílohe nariadenia Európskeho parlamentu z 9. júla 2008 o sčítaní obyvateľov, u nás je vo forme povinnej odpovede.

Čo chcú úrady?

Ak je zmyslom zaradenia otázky o vierovyznaní získať predstavu o svetonázorovej orientácii obyvateľstva, tak ju úrady zle sformulovali. Občanov s nenáboženským náhľadom na svet totiž zaradili do akejsi podkategórie náboženského vyznania. Aj vzor vydaných sčítacích hárokov podporuje takéto videnie, navyše grafickým spracovaním vytvára predpoklady na manipuláciu výsledku. Cirkvi sa ponúkajú podľa poradia, aké získali v roku 2001, čím akoby sa predurčovala najčastejšia - rímskokatolícka. Občania bez náboženského vyznania sa nájdu až na 19. mieste, na pravom spodnom okraji tejto rubriky. Napriek tomu, že predstavujú druhú najpočetnejšiu svetonázorovú skupinu. Pritom nejde o obyvateľov „bez vyznania“. Ich vyznanie, osobné presvedčenie má iný charakter ako náboženský. V roku 2001 sa k nemu hlásilo 697 308 osôb, teda 12,96 percenta obyvateľov Slovenska. Z metodickej stránky by bolo správne najprv sa spýtať ľudí na ich svetonázor - náboženský či nenáboženský, až potom (ak si vyberú prvú možnosť) na príslušnosť ku konkrétnej cirkvi. A prečo sa u nás svetonázor občanov bez náboženského vyznania rovnocenne nerešpektuje ako svetonázor nábožensky veriacich? V tomto prípade zrejme nejde o získanie predstavy o svetonázorovej orientácii obyvateľov, ale len o počty hlásacích sa k jednotlivým cirkvám. Potom však zavádzajú vymedzenie Štatistického úradu, podľa ktorého sa pod náboženským vyznaním rozumie „účasť na náboženskom živote niektorej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti a vzťah k tejto cirkvi alebo náboženskej spoločnosti.“

Výpovedná hodnota

Za hlavné kritérium sa berie osobné vyhlásenie o príslušnosti k cirkvi, teda nie praktizujúca viera. Podľa výsledkov výskumu európskych hodnôt, ktorý v roku 2008 na Slovensku uskutočnil Sociologický ústav SAV, počet ľudí, ktorí sa hlásia k nejakému náboženstvu a považujú sa za veriacich, nesprievádza nárast frekvencie návštev kostola. Budeme teda dávať peniaze z našich daní na čierne duše? Podľa tohto výskumu je náboženstvo veľmi dôležité alebo dôležité len pre 55,4 percenta obyvateľov. Napriek majoritnému slovnému deklarovaniu sa k cirkvám je naša spoločnosť dlhodobo nejednotná v náhľadoch na schopnosť cirkví vyjadrovať sa k rôznym problémom. Na otázku, či sú schopné prejavovať postoje k rodinnému životu, 45,9 percenta Slovákov tvrdila áno, 41,7 percenta nie a 12,4 percenta sa nevedelo vyjadriť. Pokiaľ ide o schopnosť cirkví dávať primeranú odpoveď na sociálne problémy, väčšinová odpoveď bola negatívna (57,6% respondentov).

Komu pôjdu peniaze

Má byť otázka číslo 23 podkladom na prideľovanie peňazí pre registrované cirkvi a náboženské spoločnosti? Rozhodne nie! Ak áno, potom výsledky sčítania obyvateľstva nemôžu byť dôvodom, aby štát financoval len cirkvi. Na aktivity občianskych združení sekulárneho zamerania nedal za posledných 20 rokov ani halier či cent. Verejné orgány odmietajú registrovať občanov bez náboženského vyznania, odmietajú podporu občianskych humanistických obradov, vstup takto orientovaných osobností do verejnoprávných inštitúcií a médií. To nie je náhoda, ale programová diskriminácia celej svetonázorovej skupiny. Pre Slovenskú republiku v praxi občania bez náboženského vyznania neexistujú. Napriek tomu, že sú súčasťou spoločnosti, tvoria jej históriu, morálku, hodnoty, kultúru či ekonomiku, platia dane, vychovávajú deti. Otázka číslo 23 má význam iba vtedy, ak by sa odpoveďou na ňu podarilo túto situáciu zmeniť. A to tým, že sa výsledné číslo občanov bez vyznania bude čo najviac približovať k reálnej hodnote sociologických výskumov - k 20 až 24 percentám.

Na Slovensku v praxi občania bez náboženského vyznania neexistujú.

Roman Hradecký, Pravda 24.2.2011

Majú reklamu v kostole!

Je to neuveriteľné, ale je to tak. Znami veľkopodnikatelia Alexander Rozin, majiteľ Incheby, a Jozef Majský, bývalý vlastník nespočetného množstva firiem, okrem iných aj spoločnosti Sipox, nedajú na seba zabudnúť ani v kostole.

V jednej z najvýznamnejších sakrálnych stavieb na Slovensku, v Katedrále svätého Martina v Bratislave, visia tabuľky s logami ich firiem. Sú súčasťou historických vitráží, zrenovovaných pred niekoľkými rokmi. To, nad čím súdne mu človeku zostane doslova rozum stáť, pre predstaviteľov rímskokatolíckej cirkvi je podľa všetkého v poriadku. Nad tým, že by podnikateľom, o ktorých sa rozhodne nedá povedať, že by sa správali ako svätci, reklamu odstránili, ani neuvažujú. Samozrejme, zakomponovanie reklamy do historickej vitráže iste nebolo zadarmo. Do-

zvedieť sa však sumu, za ktorú si menovaní páni kúpili miesto medzi svätými, je momentálne nemožné. Či by bola cirkev pri vysvetľovaní komunikatívnejšia, keby jej otázky kládol nešťastník, ktorý vložil svoje celoživotné úspory do spoločnosti BMG Invest či Horizont Slovakia, je otázne. Viac sa dočítate v najnovšom čísle týždenníka Plus 7 dní.

Rozin a Majský pútajú na seba pozornosť aj v Katedrále svätého Martina

REKLAMA: Podnikatelia Jozef Majský a Alexander Rozin cirkev zaplatili a za to dostali čestné miesto na svoju reklamu v Katedrále svätého Martina v Bratislave.

V CHÓRE: Logá s názvami firiem Jozefa Majského a Alexandra Rozina visia v chóre najznámejšieho bratislavského kostola.

Plus jeden deň 24.2.2011

Aktivistky protestovali figurínou hluchonemého Uhliarika

Aktivistky za práva žien vyjadrili včera svoj nesúhlas s politikou ministra zdravotníctva Ivana Uhliarika (KDH). Na konferencii v Bratislave, kde sa hovorilo aj o antikoncepcii, vystavili jeho figurínu, ktorá mala prelepené ústa, oči a zapchaté uši. „Považujeme za diskriminačnú prax, že ženy na Slovensku nemajú prístup k bezplatnej antikoncepcii,“ vysvetlila Adriana Mesochoritsová z občianskeho združenia Možnosť voľby. „Figurína znázorňujúca ministra Uhliarika súvisela všeobecne so sexuálnymi a reprodukčnými právami žien, s tým, čo sa tu udiało pred tromi týždňami,“ povedala s tým, že vtedy bratislavská Univerzitná nemocnica prestala vykonávať interrupcie na žiadosť pacientky, na čo upozornil denník Pravda.

„Chceli sme tým vyjadriť, že minister Uhliarik nepočúva, nerešpektuje a nijako nereflektuje ľudské práva žien,“ dodala. Podľa Mesochoritsovej chcú minister Uhliarik a celé KDH už oklieštené reprodukčné práva ešte viac a viac okliešťovať. „Začalo sa to univer-

zitnými nemocnicami a teraz to pokračuje tým nezmyslom okolo antikoncepcie.“ Konferencia prezentovala aj správu o výsledkoch monitorovania mimovládnych organizácií o tom, ako vláda naplňala odporúčania Výboru OSN v oblasti práv žien. Slovensko je viazané Dohovorom o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien a okrem iných povinností má aj každé štyri roky OSN hlásiť, čo pre ich uplatňovanie urobilo. Vláda tak urobila v júli v roku 2008, ale mimovládne organizácie o tom informovali tiež. „Na základe toho Výbor OSN vyjadril znepokojenie nad pokračujúcou diskrimináciou žien a dal republike veľmi jasné odporúčania, čo má v ktorej oblasti urobiť,“ vraví aktivistka.

Situáciu monitorovali dva roky a na včerajšej konferencii vydali správu o vlastných zisteniach. „Hoci už by sme mali byť s demokraciou dost' ďaleko, táto správa ukazuje, že základné práva žien sú stále viac okliešťované, zo všetkých strán, vo všetkých sférach života či

Odložená kauza „Coufal“

Odložené vyšetrowanie tragickej smrti Přemysla Coufala, ktorého v roku 1981 umučili na smrť, zastavila Generálna prokuratúra. K spáchaniu vraždy podľa nej nedošlo. Rozhodnutie prišlo paradoxne potom čo vyšetrowateľ vypočul dvoch svedkov z radov polície. Upozorňujeme, že zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov.“

Redaktor: „Za umlčaním tajného kňaza Coufala, nemusela byť iba ŠtB. Polícia totiž pred časom skúmala spojitosť dvoch pracovníkov niekdajšej kriminálky s 30 rokov starým prípadom.“

Lubomír Morbacher, historik ÚPN: „Minimálne v prípade tajnej vysväteného kňaza Přemysla Coufala a vraždy Štefana Poláka sa objavujú rovnaké mená ľudí z komunistického represívneho aparátu a rovnako aj osôb kriminálneho prostredia.“

Redaktor: „Vyšetrowateľ, ktorý začal trestné stíhanie vo veci trestného činu vraždy spolupáchateľstvom vypočul oboch ex pracovníkov kriminálky ako svedkov. Tvrdili, že o tragickom osude Coufala nevedia ani z počutia. Ďalších svedkov už nepotrebovali. V platnosti tak zostala pôvodná verzia o samovražde.“

Lubomír Morbacher, historik ÚPN: „Žiaľ v roku 2010 trestné stíhanie bolo zastavené s čím sa stotožnila aj Generálna prokuratúra.“

Redaktor: „Tá však odmietla vyšetrowanie komentovať.“

Martin Mózer, TV JOJ, 23.2.2011

v súkromní, keď ide o ich najintímnejšie práva, alebo v pracovnom živote na trhu práce,“ konštatovala ďalšia účastníčka konferencie Šarlot Pufflerová zo združenia Občan, demokracia a zodpovednosť. „Diskriminácia je všade a celý systém je nastavený natoľko zle, že ju stále umocňuje. Stále neprichádzajú riešenia, ktoré by nám umožnili vykročiť zo začarovaného kruhu.“ Po dvadsiatich rokoch, keď sa situácia v oblasti práv žien mala zlepšiť, je to podľa Pufflerovej presne naopak.

Iris Kopesayov, Pravda 25.2.2011

Cirkevná daň narazila na katolíkov

Minister kultúry Krajcer (SaS) začal včera s cirkvami hľadať nový model ich financovania.

Veriaci sa zatiaľ nebudú musieť skladať na fungovanie cirkví. Zámer ministra kultúry Daniela Krajcera (SaS) zaviesť cirkevnú daň včera narazil na nesúhlas katolíckej cirkvi, ku ktorej sa hlási zhruba 70 percent Slovákov. „Model financovania cirkví funguje podľa bolševického zákona z roku 1949,“ odvodňoval včera Krajcer, ktorý sa sám hlási ku katolíkom, prečo treba meniť systém. Diskusiu o finančnej odluke cirkvi od štátu otvoril na hrade Červený Kameň, kam si pozval zástupcov 18 registrovaných cirkví.

Percento z daní

Krajcerova materská strana SaS navrhuje, aby namiesto štátu cirkvi financovali veriaci - cez tzv. asignačnú daň. Ak by ju presadila, ľudia by sa mohli rozhodnúť, ktorej cirkvi pošlú jedno percento zo svojich daní. „Pre katolícku cirkev je neprijateľný model cirkevnej dane,“ vyhlásil včera bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský. Povinná platba by totiž mohla odplátiť farníkov, ktorí by sa jej platenia zbavili, ak by z cirkvi vystúpili. Naopak, podľa sociologičky Silvie Porubánovej by cirkevná daň ukázala, koľko je na Slovensku skutočných katolíkov. „Ak sa niekto hlási k tomu, že je praktizujúci katolík, tak by malo byť samozrejmé, že sa nevzpiera ani tejto povinnosti. Skutočne by sa ukázalo, do akej miery sme katolíckym národom,“ myslí si Porubánová. Sčítanie ľudu, ktoré sa chystá aj tento rok, podľa nej totiž nedáva presné údaje, keďže sa k náboženstvu hlásia aj ľudia, ktorí ho nepraktizujú. Ateisti nemusia platiť cirkevnú daň v Nemecku. SaS zatiaľ neuvádza, či by sa priklonila k nemeckému, alebo talianskemu modelu, kde neverci daň platiť musia, avšak ide na sociálne účely. Krajcer však tvrdí, že situácia na Slovensku je špecifická a preto zostavil expertnú skupinu, ktorá vraj má nájsť optimálne riešenie. Odstavenie od štátneho rozpočtu by však hlavne menším cirkvám mohlo spôsobiť existenčné problémy.

Milióny od štátu

„Počet členov našej komunity je tak malý a sú to väčšinou ľudia v ťažkom penzijnom veku, cez 80 rokov, že tá daň by iste činnosť tejto cirkvi nemohla zachrániť,“ povedal HN Pavol Traubner, čestný predseda Ústredného zväzu židovských obcí. Sám by bol za zachovanie súčasného modelu, keď štát poskytuje cirkvám financie na prevádzku ich ústredí či platy duchovných. Tento rok ich podporí sumou 37,2 milióna eur. Najviac peňazí dostáva najväčšia rímskokatolícka cirkev, ku ktorej sa hlási zhruba 70 percent Slovákov. Cirkvi na to, aby

dostávali príspevky od štátu, musia splniť isté podmienky. Ministerstvo kultúry tak v minulosti neuznalo ateistickú cirkev neveriacich.

Slováci a náboženské vyznanie (v %)

rímskokatolícke 68,9
evanjelické a. v. 6,9
gréckokatolícke 4,1
reformované kresťanské 2
pravoslávne 0,9
ostatné evanjelické 0,1
iné 1,1

nezistené 3

bez vyznania 13

*podľa sčítania obyvateľov v roku 2001

Cirkvi sa bránia dobrovoľnej dani veriacich

ČERVENÝ KAMEŇ. Štát ročne cirkvám rozdelí 37 miliónov eur. Podstatná časť ide priamo zo štátneho rozpočtu podľa počtu veriacich, ktorí sa k cirkvi prihlásili pri sčítaní ľudu. Minister kultúry Daniel Krajcer (SaS) chce tento systém zmeniť, zatiaľ však nevie ako. Predstaviteľov cirkví si na prvé kolo rokovaní pozval včera na hrad Červený Kameň. Vládna SaS sľubovala v predvolebnom programe zrušenie financovania z rozpočtu, teda odluku cirkví od štátu. Novým modelom malo byť dobrovoľné poukávanie časti dane. Ako minister je Krajcer opatrnější. „Modelov je v Európe niekoľko. Myslí si však, že to nie je celkom téma pre politikov, ale predovšetkým pre odborníkov,“ povedal včera.

Nastavili bolševici

Slovenské riešenie majú navrhnúť ministerstvo aj cirkvi. „Model financovania funguje na základe bolševického zákona z roku 1949,“ dôvodil Krajcer potrebu zmeny. Termín, kedy by sa diskusia mala skončiť, podľa neho neexistuje. Katolícka cirkev je na rozhovory podľa bratislavského arcibiskupa Stanislava Zvolenského pripravená. „Študovali sme modely financovania v okolitých krajinách. Potrebujeme však lepšie poznatky na správne rozhodnutie.“ O konsenze hovoril aj generálny evanjelický biskup Miloš Klátik. Dohoda má byť podľa neho aj zmiernením niektorých krívd z minulosti. Biskupi neboli na hrade

veľmi konkrétni. Zvolenský len povedal, že určite nepodporia nemecké pravidlá. „Neprijateľný je model, keď z jednoduchého prihlásenia sa za člena katolíckej cirkvi pri sčítaní ľudu mala vyplývať povinnosť platiť cirkevnú daň,“ povedal Zvolenský. Rímskokatolícka cirkev dostáva takmer 60 percent z balíka od štátu. Ďalšie peniaze dostáva Konferencia biskupov Slovenska a napríklad aj mimovládka Katolícka charita.

Obávajú sa aj malí

Bez štátneho financovania si to nevedia predstaviť ani malé cirkvi. „Mali by veľké problémy s prežitím,“ povedal Pavel Traubner z Ústredného zväzu židovských náboženských obcí. Najlepší model je podľa neho súčasný. Štát rozdelil v roku 2000 medzi cirkvi 519 miliónov korún, teda asi 17 miliónov eur. V roku 2009 suma stúpila na približne jednu miliardu, teda asi 37 miliónov eur. Odvtedy jej výška nestúpa, rovnaká je naplánovaná až do roku 2013. Michal Trško, SME 25.2.2011

Pomoc cirkvám

V roku 2009 štát prispel sumou 37191 961 eur:

- rímskokatolícka cirkev 21 268133 eur;
- gréckokatolícka cirkev 3 765 623 eur;
- evanjelická cirkev a. v. 3 679129 eur.

ZDROJ - ministerstvo kultúry

Financovanie cirkvi Krajcer nevyrieši

Dohodli sme sa, že sa dohodneme. Asi tak by sa dal zhrnúť výsledok prvého stretnutia predstaviteľov cirkví s ministrom kultúry Danielom Krajcerom (SaS), na ktorom rokovali o financovaní cirkví. Podľa vzájomnej dohody bude teraz problém riešiť odborná komisia. Neurčili jej však nijaký termín, dokedy by mala rozhodnúť. Katolícka cirkev navyše tvrdí, že je proti zavedeniu cirkevnej dane pre veriacich. Analytici preto pochybujú, že sa odluka cirkví od štátu stihne uzavrieť ešte v tomto volebnom období. Závery stretnutia s takmer tridsiatimi cirkevnými predstaviteľmi pôsobia rozpačito. Zhodli sa, že ide o vážny problém, ktorý nemožno riešiť uáhlene, ani tým, že sa mechanicky preberú modely financovania cirkví z iných európskych štátov. Všetky cirkvi sú údajne otvorené diskusii, no musia nájsť kompromisné riešenie prijateľné pre všetkých. Na druhej strane však niektorí zástupcovia cirkví tlmočili postoje, ktoré hľadanie kompromisu neuláhčujú. Podľa bratislavského arcibiskupa a metropolitu Stanislava Zvolenského je napríklad povinná cirkevná daň, ktorú by platili len veriaci, pre katolícku cirkev neprijateľná. „Chceme, aby naši veriaci boli pri rozhodovaní o svojej dani slobodní,“ uviedol po stretnutí s tým, že cirkev nechce, aby sa u nás opakovala skúsenosť z Nemecka a Rakúska. Tam veriaci v posledných rokoch hromadne vystupujú z cirkví a prestávajú platiť dane. Zvolenský však odmieta, že by sa katolícka cirkev zavedenia takej dane obávala, aby neprišla o farníkov. „Veriacim dôverujeme. Len sa musí rešpektovať sloboda jednotlivca,“ ubezpečoval. Evanjelická cirkev, ktorú zastupoval generálny biskup Miloš Klátik, sa zatiaľ nebráni žiadnemu modelu. Podľa nej však problém majú riešiť experti, nie politici. Menšie cirkvi neskrývali obavy, že po odluke od štátu neprežijú. „Vzhľadom na počet členov našej komunity, na ich vek a ekonomickú nevykonnosť sme odkázaní na pomoc štátu,“ povedal Pravde neurochirurg Pavel Traubner, ktorý na stretnutí reprezentoval Ústredný zväz židovských náboženských obcí. Ich komunita by potrebovala peniaze najmä na opravu sakrálnych pamiatok, keďže zdevastovaných je viac ako 80 percent z takmer

700 židovských cintorínov a asi 80 z 100 synagóg. Nijaký konkrétny návrh riešenia financovania cirkví na včerašom stretnutí nezaznel. Napriek tomu, že viacerí účastníci svoju predstavu už majú. Krajcer potvrdil, že SaS uprednostňuje asignačný model, teda aby veriaci časť svojich daní venovali na cirkevné účely. Zvolenský priznal, že katolícka cirkev už niekoľko rokov problematiku študuje, no k čomu sa prikláňa, neprezradil. Krajcer zdôraznil, že Slovensko nemôže len tak prevziať modely z cudziny, pretože má inú minulosť: komunistický zákon o financovaní cirkví z roku 1949, spáchané krivdy, nedoriešené reštitúcie cirkevných majetkov či obnovu a ochranu sakrálnych pamiatok. V expertnej komisii budú zastúpené cirkvi a rezort kultúry. Mala by pravidelne zasadať a raz ročne informovať o svojich záveroch. Krajcer pritom nevedel povedať, kedy komisia dospeje k dohode, lebo treba vyriešiť aj úlohu cirkví v charite, zdravotníctve, kultúre a iných oblastiach. Analytici sú presvedčení, že riešenie financovania cirkví potrvá ešte roky. „Pochybujem, že by to táto vláda stihla. Je to beh na dlhé trate,“ hovorí sociológ Pavel Haulík, ktorý si myslí, že katolícka cirkev zrejme ani nemá vážny záujem o riešenie tejto otázky. „Museli by povedať, ako si to predstavujú. Pokiaľ iba hovoria, čo nechcú, ťažko zistiť, či je ich snaha úprimná.“ Pochybnosti má aj politológ Tomáš Koziak: „Neviem si predstaviť, ako nastane odluka cirkví od štátu, keď katolícka cirkev neschváli cirkevnú daň. Ako chcú byť potom nezávislí od štátu? Z čoho bude cirkev žiť?“ Koziak si aj vzhľadom na zloženie vládnej koalície, kde majú zastúpenie konzervatívne strany, myslí, že v tomto volebnom období k odluke cirkví nepríde, aj keď SaS by tú snahu mala. „Vôľa ostatných je však len v deklaratívnej rovine,“ uzavrel politológ.

„Chceme, aby naši veriaci boli pri rozhodovaní o svojej dani slobodní. Musí sa rešpektovať sloboda jednotlivca. Stanislav Zvolenský bratislavský arcibiskup a metropolita

Spôsoby financovania cirkví

- cirkevná daň - funguje napr. v Rakúsku, Nemecku („kirchensteuer“), vo Švajčiarsku a v Škandinávii,

výška dane je rôzna, zväčša okolo 9% DPH, v Rakúsku sa ráta z ročného príjmu, priemerne sa tam platí asi 250 eur. V Rakúsku systém funguje tak, že už pri nahlasovaní trvalého pobytu občan vyplní formulár, kde uvedie vierovyznanie. Ak je napr. katolík, cirkev si ho zaregistruje a vyrubí mu daň, veriaci do 19 rokov a študenti platiť nemusia

- daňová asignácia - daňový poplatník môže časť odvedenej dane previesť na isté subjekty, medzi ktoré patrí aj cirkev, systém sa používa napríklad v Taliansku, Španielsku či Maďarsku

- samofinancovanie - vo Francúzsku, v USA či Brazílii sa cirkvi financujú samy, štát však môže prispievať na cirkevné inštitúcie vo verejnom záujme (cirkevné školy, sociálne zariadenia, duchovných vo väznicach alebo v nemocniciach, na charitu)

- podnikanie - na Západe bežný spôsob, s pozemkami alebo nehnuteľnosťami, ale aj prevádzkou vydavateľstiev, nemocníc či dokonca bánk (rak)

Predstavitelia cirkví rokovali na prvom stretnutí s ministrom kultúry Danielom Krajcerom, ktoré sa konalo včera na hrade Červený Kameň, o financovaní cirkví.

Radovan Krčmárik, Pravda 25.2.2011

Minister kultúry s duchovnými

Minister kultúru Daniel Krajcer sa dnes prvýkrát stretol s predstaviteľmi slovenských cirkví a náboženských spoločností na hrade Červený Kameň. Na mieste je aj reportér Peter Petrus: „Reč ešte stále trvá tam za mnou vzaďu. My sme vyšli von, avšak preto musím mať kapucu na hlave, ospravedlňujem sa, pretože je tu veľká zima, ľadový vietor. Ale nie som krémeš, tú chvíľu vydržím. V krátkosti viem povedať to, že rokovali najmä o financovaní do budúcnosti, pretože ten systém, ktorý je doteraz nie je zrejme vyhovujúci. A toto dnešné stretnutie slúžilo na to, aby sa prvýkrát streli, aby si vytýčili akési línie. Pretože všetci povedali veľmi otvorene a jasne, či minister Krajcer alebo predstavitelia tých zhruba

pokračovanie na str. 10

dokončenie zo str. 10

15-tich cirkví a náboženských spoločností, že to nebude jednoduché. Nebude to rýchle. To je dlhodobý proces, do ktorého by rady hovorili najmä odborníci, aby tam nebol nejaký lacný populizmus. Pretože správne nastaviť systém financovania cirkví do budúcnosti, to bude veľký a tvrdý oriešok. Avšak povedali si áno. Dnes urobíme prvý krok. Zriadime expertnú skupinu, v ktorej budú zástupcovia štátu, zástupcovia cirkví a pokúsime sa nájsť model najvhodnejší, aby to fungovalo aj do budúcnosti. Pretože treba otvorene povedať, že cirkvi stále cítia

krivdu, pretože najmä po roku 48 im komunisti ukradli a zhabali obrovské množstvá majetkov, polia, lesy, budovy. Čiže toto bude treba nejakým spôsobom vyriešiť. Druhá téma bola ochrana sakrálnych pamiatok, pretože to je naše dedičstvo Slovákov z minulých storočí. A ďalšia ešte téma, ktorú načrtli, v roku 2013 bude výročie príchodu Cyrila a Metoda na Slovensko. Takže séria rôznych slávnostných podujatí. Pretože to sú opäť naše dejiny. Treba si to pripomínať, pokiaľ chceme byť rozumný, svojprávny národ, ktorý tiež má určité miesto v priestoroch Európy.“

TV JOJ, 24.2.2011

Cirkvám hrozia zmeny

Čoskoro sa bude prehodnocovať financovanie cirkví. Zviazala sa k tomu vláda už v programovom vyhlásení. Minister kultúry Daniel Krajcer si dnes preto sadol za stôl so zástupcami všetkých cirkví.“

V čase, keď štát šetrí kde sa dá a hľadá alternatívne zdroje príjmov, zvažuje ministerstvo kultúry zavedenie takzvanej cirkevnej dane. Toho sa však obávajú najmä malé cirkvi, ktoré by bez príspevku od štátu pravdepodobne neprežili.

Pavel Traubner, Ústredný zväz židovských náboženských obcí: „Pokiaľ by počet členov našej komunity bol taký, ako pred obdobím holokaustu, teda tých 140 tisíc, iste by sme mali celkom iný názor ako v súčasnosti, keď veľká časť je v podstate ekonomicky nevykonná.“

Redaktorka: „Priame povinné zdanenie odmieta aj najpočetnejšia cirkev na Slovensku.“

Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup: „Neprijíma cirkev povinnú cirkevnú daň.“

Redaktorka: „Zavedenie tejto by totiž rovnako ako v iných krajinách mohlo štatisticky znížiť počet ľudí hlásiacich sa k cirkvi. Tiež by sa mohli znížiť príspevky od štátu, vyprázdniť kostoly, či kostolné pokladničky. Na mieste je preto otázka, či cirkev svojim ovečkám a ich úprimnej viere až natoľko neverí, že ich chce chrániť pred povinnou daňou.“

Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup: „Nie že by sme našim veriacim neverili, my práve im veľmi veríme a práve preto by sme boli radi,

aby pri rozhodnutí o svojej dani boli čo najslobodnejší.“

Redaktorka: „Arcibiskup však odmietanie povinného zdanenia zdôvodňuje práve takto.“

Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup: „Aby sme nevytvárali odiózne situácie vystúpení z cirkvi, tak ako má cirkev túto skúsenosť v krajinách, ktoré sú nám pomerne, teda či z Rakúska alebo z Nemecka.“

Redaktorka: „Obavy bratislavského arcibiskupa sú však na pováženie. Ľudia totiž bežne platia daň za psa, či motorové vozidlo. Pravdou ale je, že spôsoby financovania cirkvi môžu byť rôzne. Model vhodný pre Slovensko bude hľadať odborná komisia, ktorej vznik dnes ohlásil minister kultúry.“

Daniel Krajcer (SaS), minister kultúry: „Len v spoločnom dialógu s cirkvami a náboženskými spoločnosťami je totiž možné diskutovať a najmä hľadať riešenia.“

Redaktorka: „Kresťanskí demokrati, ktorí sedia na jednej zo štyroch vládnych stoličiek, možné zmeny a priori neodmietajú.“

Matej Kováč, hovorca KDH: „Sme za také riešenie, ktoré bude výhodné pre obidve strany.“

Redaktorka: „Akokoľvek sa diskusia odborníkov skončí, časť verejnosti už sfornovala svoj postoj. Na jednej zo sociálnych sietí už funguje skupina vyzývajúca ľudí, aby boli úprimní k Bohu a pri tohtoročnom sčítaní obyvateľstva sa neprihlásili k žiadnej cirkvi.“

Silvia Pňáčková
TV Markíza, 24.2.2011

Peniaze pre cirkvi

Budú cirkvi aj naďalej dostávať peniaze od štátu? A ak áno, koľko? Túto otázku otvoril minister kultúry Daniel Krajcer. Jeho strana išla do volieb aj s víziou odlúčenia cirkví od štátu.“

Daniel Krajcer (SaS), minister kultúry: „Dnes sa na Slovensku začala diskusia o financovaní cirkví.“

Redaktor TA3: „Na otázku, kto zaplatí fungovanie cirkví na Slovensku má odpovedať expertná komisia. Daniel Krajcer do nej pozval zástupcov všetkých registrovaných cirkví a náboženských spoločností.“

Daniel Krajcer (SaS), minister kultúry: „To primárne nie je tak celkom téma v tej prvej línii pre politikov. A naozaj je to predovšetkým téma pre expertov a odborníkov.“

Redaktor TA3: „V hre je niekoľko modelov. SaS má vo svojom programe takzvanú asignačnú daň. Občan by sa popri zaplacení 18 percentnej dane z príjmu rozhodol, či ďalšie percento venuje cirkvi. Ďalšou možnosťou je cirkevná daň, ktorá by bola pre veriacich povinná. Najväčšia katolícka cirkev je však proti.“

Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup - metropolita: „Aby sme nevytvárali odiózne situácie vystúpení z cirkvi.“

Redaktor TA3: „A problém by mohli mať aj menšie cirkvi a náboženské spoločnosti. Napríklad veľká časť slovenských Židov je v dôchodkovom veku a cirkevná daň z ich príjmov by vraj nestačila.“

Pavel Traubner, Ústredný zväz židovských náboženských obcí: „Iste budeme predpokladať, že viazanosť na spoluúčasť štátu na existencii cirkví je nutná.“

Redaktor TA3: „Financovanie cirkví a náboženských obcí sa dnes riadi zákonom prijatým ešte v roku 1949. Štát im dá v tomto roku 37 miliónov eur. Výšku sumy určuje vláda po dohode s cirkvami. V otázke financovania cirkví teda minister kultúry očakáva spoločný návrh ich predstaviteľov. Cesta k nemu však môže trvať aj niekoľko rokov. Dohodnúť sa totiž musí 18 cirkví a náboženských spoločností.“

Tomáš Grečko
TA3, 24.2.2011

Vláda otvorila otázku financovania cirkví

Vláda začína diskusiu o financovaní cirkví, vyhlásil to minister kultúry na stretnutí s predstaviteľmi cirkví a náboženských spoločností. Riešenie má hľadať skupina odborníkov, kedy bude známy výsledok, zostáva otvorené.

Redaktorka: „Daniel Krajcer pozval cirkevných predstaviteľov na netradičné miesto, na hrad Červený kameň. Dvojhodinové rokovanie priniesol tento výsledok.“

Daniel Krajcer, minister kultúry SR (SaS): „Dnes sa na Slovensku začala diskusia o financovaní cirkví.“

Redaktorka: „Riešenie má hľadať skupina expertov. Za spoločný stôl si sadnú zástupcovia rezortu kultúry a cirkví. O svojich predstavách sa zatiaľ vyjadrovali zdržanlivo. Katolícka cirkev však už teraz vie jedno, nechce povinnú cirkevnú daň. Ak by prešla, znamenalo by to, že by ju automaticky platili veriaci.“

Stanislav Zvolenský, predseda Konferencie biskupov Slovenska: „Aby sme nevytvárali odiózne situácie vystúpení cirkví.“

Pavel Traubner, Ústredný zväz židovských nábož. obcí: „Pre menšie cirkví by oddelenie od pomoci štátu bolo dosť problematické.“

Redaktorka: „Financovanie má byť výsledkom spoločnej dohody.“

Miloš Klátik, generálny biskup Evanjelickej cirkvi a.v.: „Ja to vidím ako nie beh na krátku trať, ale skôr na dlhú trať, ale s určitým koncom samozrejme.“

Redaktorka: „V súčasnosti štát prispieva na platy duchovných a tiež na prevádzku ich úradov. Financovanie cirkví sa doteraz riadi zákonom z roku 1949. Medzitým ich poznačila napríklad likvidácia v 50-tych rokoch.“

Stanislav Zvolenský, predseda Konferencie biskupov Slovenska: „Rozhodnutie sa pre model financovania súvisí aj s posúdením otázky zmiernenia krívd, ktoré sa cirkvám v minulosti udiali.“

Daniel Krajcer, minister kultúry SR (SaS): „Situácia na Slovensku je naozaj špecifická a nie je možné prijať nejaký model niekde zo zahraničia.“

Redaktorka: „Vláda sa vo svojom programovom vyhlásení zaviazala, že otvorí diskusiu o financovaní cirkví. Či expertné rokovania sa neskôr pretavia aj do konkrétnej podoby zákona ešte v tomto volebnom období, zostáva otázná.“

Andrea Predajňová
STV 1, 24.2.2011

V Nemecku vysvätili za katolíckeho kňaza ženatého

V Nemecku tento týždeň vysvätili za katolíckeho kňaza 61-ročného muža, ktorý je ženatý a má s manželkou dve deti. Stalo sa tak na základe výnimky udelenej pápežom Benediktom XVI. podľa cirkevného zákona, ktorý taký krok umožňuje u osôb konvertovaných ku katolicizmu od inej kresťanskej cirkvi. Historik, teológ a univerzitný profesor Harm Kluebing prestúpil z luteránskeho vyznania. Za kňaza Kluebinga vysvätil pri súkromnom ceremoniáli v miestnom seminári arcibiskup kolínsky, kardinál Joachim Meisner. Pápež udelil novému kňazovi zvláštne povolenie zostať ženatý s Edeltraud Kluebingovou, ktorá sa stala v roku 2004 katolíckou karmelitánskou mníškou. Vatikánsky hovorca Federico Lombardi k tomu povedal, že udelenie takej výnimky je vzácné, ale podob-

né prípady už boli. „Nestáva sa to však každý deň,“ zdôraznil. Kolínska arcidiecéza oznámila, že pár nebude musieť zložiť tradičný sľub celibátu, kým bude manželstvo trvať. Agentúra Reuters to označuje za „veľmi neobvyklé“ s poukazom na to, že celibát je bežne kľúčovou požiadavkou katolíckeho kňazstva. Kluebing je profesorom historickej teológie na univerzite v Kolíne nad Rýnom a prednáša katolícku teológiu na univerzite vo švajčiarskom Fribourgu. Odteraz bude môcť poskytovať svojim študentom aj služby ako duchovný radca. Prvý raz povolil vysvätenie ženatého muža za kňaza pápež Pius XII. v roku 1950, neskôr sú známe i prípady z Hamburgu a Regensburgu. Každý prípad pápež posudzuje úplne individuálne a schválenie záleží len na ňom. **čtk, Pravda 25.2.2011**

S Krajcerom o financovaní cirkví, ale ešte nevedno ako

Vláda včera začala diskusiu o financovaní cirkví a náboženských spoločností. Po pracovnom stretnutí s predstaviteľmi cirkví a náboženských spoločností na hrade Červený Kameň pri Častej v Pezinskom okrese to vyhlásil minister kultúry Daniel Krajcer. To, ako bude financovanie cirkví po novom vyzerat', dnes ešte nie je jasné. Rezort kultúry zriadi expertnú skupinu, ktorá sa bude touto témou zaoberať. Podľa Krajcera totiž problematika financovania nie je politickou témou, ale témou pre odborníkov. Termín, kedy by sa systém financovania mohol zmeniť, dnes nie je jasné, predstavitelia cirkví a náboženských spoločností sa dnes s Krajcerom nedohodli na konkrétnych termínoch, kedy by malo prísť k nejakým zmenám. Minister zdôraznil, že prijať model financovania zo zahraničia by nebolo vhodné, pretože situácia na Slovensku je veľmi špecifická.

JÁN FELIX, Šport, 25.2.2011

Krajcer hovoril o financovaní cirkví

Rezort kultúry plánuje zriadiť expertnú skupinu, ktorá sa bude zaoberať financovaním cirkví. Podľa ministra kultúry Daniela Krajcera totiž problematika financovania nie je politickou témou, ale témou pre odborníkov. Zatiaľ stále nie je známe, kedy a aké zmeny nastanú. Dopredu však odmietol zahraničný model financovania, kde sa vyberá cirkevná daň, čo znamená, že člen, ktorý sa k cirkvi hlási, bude povinný platiť za svoju vieru. Tento model ostro kritizoval i bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský. Argumentoval tým, že chce veriacim zabezpečiť viac slobody. **(sita)**

Plus jeden deň, 25.2.2011